

Ką turėtumėte žinoti apie erkes

Kaip erkės atrodo?

Erkės tai 0,5 iki 15 mm dydžio išoriniai parazitai. Erkių lervos yra ypatingai mažos ir sunkiai pastebimos, ne didesnės už smeigtuko galvutę. Suaugusios erkės paprastai būna didesnės, gali siekti pieštuko skersmenį.

Erkės prisitvirtina prie gyvūnų ar žmonių odos, įsisiurbia į jos paviršių ir maitinasi šeimininko krauju. Jos paprastai įsisiurbia plaukuotose kūno vietose, už ausų, taip pat alkūnių ir kelių vidinėse pusėse, kirkšnyse ir pažastyse.

Kur erkės gyvena?

Erkės veisiasi ne tik miškuose ir pievose, bet ir miestų parkuose bei soduose. Jos negali šokinėti ar skraidyti, todėl prisitvirtina prie gyvūnų ar žmonių odos, kai ši liečiasi su žole. Todėl veikla lauke sukelia erkių įsisiurbimo riziką, pavyzdžiui: darbas sode, poilsis sodyboje, vaikščiojimas, bėgiojimas, važiavimas dviračiu, iškylavimas gamtoje, vaisių ar grybų rinkimas.

Ar pastebėsiu, kad man įsisiurbė erkė?

Erkių seilėse yra skausmą ir niežėjimą mažinančių medžiagų, dėl kurių poveikio erkių įsisiurbimai paprastai būna neskausmingi ir gali likti nepastebėti.

Kokias ligas žmonėms gali perduoti erkės?

Erkės pačios ligų nesukelia, tačiau jei erkės yra infekuotos, jos gali per įsisiurbimą perduoti infekcijas žmogui. Tokiu būdu erkės gali užkrėsti žmones ligomis, įskaitant erkinį encefalitą, Laimo ligą ir Krymo-Kongo karštinę.

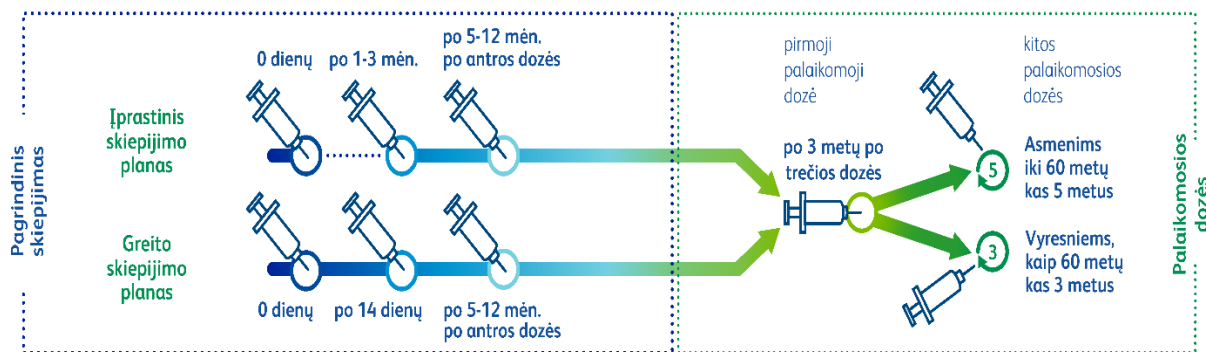
Erkes atbaidančios cheminės priemonės

Repelentų (vabzdžius atbaidančių priemonių) naudojimas ant drabužių ir atvirų odos paviršių yra viena iš rekomenduojamų atsargumo priemonių erkių įsisiurbimo rizikai mažinti.

Prevencija

Pasaulio Sveikatos Organizacija (PSO) rekomenduoja skiepytis nuo erkinio encefalito visų amžiaus grupių asmenims, įskaitant vaikus, gyvenantiems geografiniuose regionuose, kuriuose sergamumas erkinio encefalitu yra ≥ 5 atvejai / 100 000 gyventojų. Lietuvos Respublikoje 2025 m. sergamumas erkinio encefalitu buvo 24,3/100 000 gyventojų t. y. beveik penkis kartus viršijo

sergamumo rodiklį, kuriam esant PSO rekomenduoja skiepytis visiems tos šalies gyventojams. Remiantis Pasaulio Sveikatos Organizacija, efektyviausia apsauga nuo erkinio encefalito yra skiepai.

Jeigu esate pasiskiepiję ne mažiau kaip du kartus ir praleidote sekančią dozę, skiepavimo kurso nebūtina pradėti iš pradžių – užtenka vienos TicoVac išlyginamosios dozės, kad galėtumėte tęsti skiepimą pagal planą.

Informaciją paruošė visuomenės sveikatos specialistė, vykdanči sveikatos priežiūrą ugdymo įstaigose, Audra Bertašienė

